

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN BESCHERMING
VAN MINDERJARIGEN

ZAAK VZW ROOMS-KATHOLIEK LEKENFORUM
t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE

(dossier nr. 2014/168)

BESLISSING
nr. 2014/052

16 december 2014

In de zaak van VZW Rooms-katholiek Lekenforum tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Mevr L. D'HAENENS, *ondervoorzitter*,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Dhr R. OTTEN,
Dhr T. VAN POPPEL,
Dhr D. VOORHOOF, *leden*

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 16 december 2014,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Per aangetekende brief van 6 november 2014 dient de heer I.V.H. in naam van het bestuur van VZW Rooms-katholiek Lekenforum (hierna: RKLf), met maatschappelijke zetel Lodewijk Van Berckenlaan 17 te 2600 Antwerpen-Berchem een klacht in bij de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: VRM) tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op 'Het Journaal', zoals uitgezonden op 30 oktober 2014 om 19u op Eén, een omroepprogramma van VRT.

Volgens de klager werd daarin *"uitvoerig belang gehecht aan de benoeming in Middelkerke, na verloop van zijn straftijd, van een nieuwe pastoor, veroordeeld voor het betasten van een minderjarige jongen."*

RKLf betreurt deze beslissing van de bisschop van Brugge, maar protesteert *"tegen de wijze waarop de nieuwsdienst van VRT deze verkeerde beslissing in de verf heeft gezet."* RKLf beschouwt deze aanpak als *"deontologisch onverantwoord, terwijl hij daarenboven een sterk vermoeden wekt van partijdigheid en zelfs van een uitgesproken antikatholieke instelling."* Dit vermoeden ziet de klager versterkt door andere uitlatingen die regelmatig op Eén en Radio 1 worden gehoord.

De klacht betreft een tweevoudig misplaatste handelswijze, aldus RKLf. Enerzijds ten aanzien van de Rooms-katholieke Kerk en anderzijds ten aanzien van het recht op rehabilitatie van een ex-veroordeelde.

2. VRT heeft per aangetekende brief en e-mail van 20 november 2014, gereageerd op de voornoemde klacht.

3. RKLF en VRT zijn conform de voorgeschreven termijnen rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor de hoorzitting van 16 december 2014.

De partijen zijn op 16 december 2014 gehoord door de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Kamer) van de VRM: RKLF wordt vertegenwoordigd door H.B., jurist; VRT wordt vertegenwoordigd door M. L. S., bedrijfsjurist.

TOEPASSELIJKE REGELS

4.1. Artikel 39 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) luidt als volgt:

"In de programma's wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.

De informatieprogramma's, de mededelingen en de programma's met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.

Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst."

4.2. Artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet gaat als volgt:

"§ 3. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van artikel 38, 39, 42, 44, 45, 72, 5°, artikel 176, 1°, en artikel 180, § 6."

4.3. Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet schrijft voor:

"§ 2. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak, hetzij ambtshalve wat betreft het toezicht op artikel 42, 44, 45, 72, 5°, en artikel 176, 1°, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijkt geeft van een benadeling of een belang."

4.4. Artikel 12, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: het Procedurebesluit) bepaalt:

“Om ontvankelijk te zijn, moet een bij de Regulator ingediende klacht aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° ingediend zijn uiterlijk de vijftiende dag na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de klacht;

2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de klager vermelden;

3° het belang bij het indienen van de klacht aangeven, behalve als het gaat om een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut;

4° het onderwerp van de klacht aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop ze steunt en met vermelding van de persoon tegen wie de klacht is gericht. Als de klacht betrekking heeft op een radio- of televisieprogramma, moet de uitzending waartegen wordt opgekomen worden aangewezen met vermelding van de dag en het uur waarop de uitzending heeft plaatsgehad;

5° ondertekend zijn door de klager. Als de klacht uitgaat van een rechtspersoon, wordt ze ondertekend door een persoon die volgens de wet of de statuten bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen.

[...]”

4.5. Artikel 35, eerste lid, van het Reglement van orde van de algemene kamer, de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen, het college van voorzitters en de algemene vergadering van de Vlaamse Regulator voor de Media van 18 mei 2009 luidt:

“Partijen die worden gehoord, mogen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman. Indien een natuurlijke persoon niet zelf aanwezig is, moet zijn vertegenwoordiger kunnen aantonen door de betrokkene te zijn aangesteld om hem op de hoorzitting te vertegenwoordigen. Indien de vertegenwoordiger van een rechtspersoon wordt gehoord, moet hij kunnen aantonen dat hij volgens de wet of de statuten bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen of daartoe over een mandaat beschikt.”

A. Argumenten van RKLf

5. RKLf dient klacht in tegen de wijze waarop de benoeming van de nieuwe pastoor in Middelkerke in ‘Het Journaal’ aan bod is gekomen.

Volgens RKLf was deze handelswijze in de eerste plaats ten aanzien van de Rooms-katholieke Kerk misplaatst: *“Het imago van onze Kerk werd onnodig schade toegebracht door van deze benoeming het belangrijkste nieuwsfeit van de dag te maken. Daarenboven werd de verslaggeving hierover begeleid met het tonen van sacramentele handelingen en heiligenbeelden, zoals de eucharistieviering en een beeld van O.L.V., die niets ter zake deden en geen enkele meerwaarde gaven aan dat nieuwsfeit. Zij leken vooral bedoeld om in*

de hoofden van de kijkers associaties op te wekken tussen wat heilig is in onze Kerk en de misstappen van sommige van haar bedienaars."

RKLF voert vervolgens aan dat deze handelswijze ook misplaatst was ten aanzien van het recht op rehabilitatie van een ex-veroordeelde. Volgens RKLF is het *"volledig in tegenspraak met de deontologie"* om de mogelijkheden van de bewuste pastoor tot re-integratie in de samenleving te beschadigen door zijn benoeming breedvoerig en onnodig grotesk onder de aandacht te brengen. RKLF meent dat *"dit [sterk] ruikt naar onverantwoorde sensatiezucht met antireligieuze bijbedoelingen"* en *"zelfs bestempeld [kan] worden als een strafbare daad."*

RKLF vraagt passende maatregelen te nemen opdat de Rooms-katholieke Kerk en haar leden met meer respect zouden behandeld worden op de Vlaamse publieke zenders.

B. Argumenten van VRT

Ontvankelijkheid klacht

6. VRT vraagt in de eerste plaats aan de klager om zijn hoedanigheid te verduidelijken en met de nodige documenten aannemelijk te maken dat hij rechtsgeldig kan optreden om de voorliggende klacht in naam van RKLF in te dienen.

VRT stelt vast dat de heer I.V.H. secretaris is van de Nederlandstalige afdeling van RKLF, terwijl het aangewezen orgaan om een VZW te vertegenwoordigen in een procedure zoals bij de VRM, overeenkomstig de VZW-wetgeving, de Raad van Bestuur van de VZW is.

7. Volgens VRT is de verwijzing in de klacht naar *"andere uitlatingen die regelmatig worden gehoord"* op Radio 1 en Eén, naast de bewuste uitzending van 'Het Journaal' op 30 oktober 2014, te vaag om te worden beantwoord en kan deze uitbreiding niet tot een ontvankelijke klacht leiden.

Zowel het Mediadecreet als het Procedurebesluit vereisen, aldus VRT, dat de uitzending waartegen klacht wordt ingediend nauwkeurig wordt aangeduid en niet langer dan 15 dagen voorafgaand aan de klacht werd uitgezonden (artikel 220, § 2, van het Mediadecreet en artikel 12 van het Procedurebesluit).

Ten gronde

8. Aangezien de klager verwijst naar deontologie en *"onverantwoorde sensatiezucht met antireligieuze bijbedoelingen"*, meent VRT dat de klacht veeleer gemotiveerd lijkt door vermeende inbreuken op de journalistieke deontologie, waarvoor de Raad voor Journalistiek bevoegd is.

Volgens VRT roept de klager als dusdanig geen ideologische discriminatie in, waarvoor deze Kamer overeenkomstig artikel 39 en 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet bevoegd is.

9. VRT geeft aan dat haar berichtgeving over het voorliggende item parallel liep met de berichtgeving in de andere pers, bij wie het item ook als één van de belangrijkste nieuwsfeiten van de dag is gebracht.

10. Het brengen van dit bericht zelf, behoort volgens VRT tot de redactionele autonomie van de nieuwsdienst. Daarenboven was het bewuste journaalitem over de benoeming van de pastoor zeer evenwichtig opgebouwd en bijzonder objectief en onpartijdig, aldus VRT.

Na de introductie door het nieuwsanker volgt een uitgebreid interview met de woordvoerder van het bisdom Brugge, waarna de burgemeester van Middelkerke haar bezwaren tegen de benoeming uit en ten slotte eindigt het item met de zeer positieve getuigenis van een medewerkster uit een vorige parochie van de betrokken pastoor.

11. VRT wijst erop dat zij de identiteit van de betrokken persoon niet heeft vermeld of getoond, in tegenstelling tot andere media, en de re-integratie van deze persoon niet bijkomend heeft verzwaaard.

12. Ten slotte geeft VRT aan hoofdzakelijk beelden uit het openbaar domein te hebben gebruikt. De gebruikte beelden van R. Vangheluwe zijn al herhaaldelijk publiek vertoond.

VRT is van mening dat zij ook door de keuze van de beelden haar onpartijdigheidsplicht niet heeft geschonden.

C. Beoordeling

Ontvankelijkheid klacht

13. Ter verduidelijking van zijn hoedanigheid en van het belang bij het indienen van de klacht, legt de heer B. tijdens de hoorzitting een volmacht, die is ondertekend door de heer V.H., en de oprichtingsakte met de statuten van RKLK voor.

14. Volgens de Kamer maken de voorgelegde stukken afdoende duidelijk dat de heer V.H. als lid van de Raad van Bestuur van RKLK gemachtigd was om namens de VZW klacht in te dienen bij de VRM. Ook toont de heer B. aan dat hij over een mandaat beschikt om de heer V.H. en RKLK te vertegenwoordigen op de hoorzitting bij de VRM.

15. De Kamer is ook van oordeel dat RKLf, overeenkomstig artikel 220, § 2, van het Mediadecreet, blijk geeft van het vereiste belang voor het indienen van de voorliggende klacht. Dit belang vloeit voort uit de statuten van RKLf, waarin als één van de doelstellingen is opgenomen: *“de rechtzetting van de foutieve berichtgeving overgebracht door de media aangaande de Rooms-katholieke Kerk en kerkelijke personaliteiten van de Rooms-katholieke Kerk.”*

16. Waar in de klacht verwezen wordt naar *“andere meldingen die regelmatig gehoord worden”* zowel op Radio 1 als op Eén, is de Kamer van oordeel dat dit onderdeel van de klacht niet ontvankelijk is. Het voldoet niet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor een klacht bij de VRM, zoals voorgeschreven in artikel 12, eerste lid, van het Procedurebesluit, inzonderheid gelet op het niet aanwijzen van de uitzendingen waartegen wordt opgekomen met vermelding van dag en uur van uitzenden, zoals voorgeschreven in artikel 12, eerste lid, 4°, van het Procedurebesluit.

De klacht betreft met name en beperkt zich derhalve tot ‘Het Journaal’, zoals uitgezonden op 30 oktober 2014 om 19u op Eén.

Gegronde klacht

17. Op de hoorzitting verduidelijkt RKLf het voorwerp van de klacht, rekening houdend met de bevoegdheid van de Kamer. RKLf geeft aan dat de klacht zich meer bepaald toespitst op de passage uit de betwiste uitzending van ‘Het Journaal’ waarin wordt verwezen naar voormalig bisschop R. Vangheluwe. RKLf beschouwt deze passage als discriminerend en denigrerend ten aanzien van de Rooms-katholieke Kerk en haar leden.

Volgens RKLf is het vooreerst in functie van het bewuste nieuwsitem – de benoeming van een ex-veroordeelde pastoor – niet relevant om te vermelden dat die persoon goed bevriend was met R. Vangheluwe en hem ook heeft helpen verhuizen. RKLf leidt hieruit af dat VRT de bedoeling had om katholieken in Vlaanderen, en meer in het bijzonder het priesterkorps, in een kwaad daglicht te stellen, gelet op het verleden van R. Vangheluwe.

Bovendien stuit het RKLf tegen de borst dat de vermelding van R. Vangheluwe gepaard gaat met beelden waarop hij sacrale en sacramentele handelingen stelt, met name tijdens de eucharistieviering en de consecratie.

18. Gelet op wat voorafgaat dient de Kamer, overeenkomstig haar decretale opdracht zoals omschreven in artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet, te beoordelen of de voorliggende uitzending van ‘Het Journaal’, en meer bepaald de gewraakte passage over de gecontesteerde benoeming van de nieuwe pastoor in Middelkerke, met verwijzing naar R. Vangheluwe, een schending van artikel 39 van het Mediadecreet betreft.

Bij de beoordeling van de gewraakte uitzending geldt als uitgangspunt de bepaling dat VRT autonoom haar programma-aanbod en uitzendschema vaststelt (artikel 7 van het Mediadecreet). De openbare omroeporganisatie beschikt over de journalistieke vrijheid en onafhankelijkheid om zelf journalistieke keuzes te maken met betrekking tot de programma's die ze uitzendt. Deze vrijheid is weliswaar niet onbegrensd. De programma's van de nieuwsdienst dienen onder meer te beantwoorden aan de normen inzake journalistieke deontologie en de gangbare redactionele onafhankelijkheid te waarborgen (artikel 29, § 1, eerste lid, van het Mediadecreet).

Artikel 39 van het Mediadecreet, waarover de Kamer bevoegd is uitspraak te doen en tot waar haar bevoegdheid zich in voorliggend geval ook beperkt, vormt eveneens een inperking van deze autonomie en vrijheid. Bij het toezicht op de naleving van artikel 39 van het Mediadecreet gaat de Kamer na of de gemaakte keuzes op een redelijke en objectieve manier journalistiek en inhoudelijk kunnen worden verantwoord, zonder zich evenwel in de plaats van VRT te stellen.

Artikel 39 van het Mediadecreet bevat een discriminatieverbod en een onpartijdigheidsplicht in hoofde van de omroeporganisaties. Het discriminatieverbod uit artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet houdt in dat elke vorm van discriminatie tussen ideologische en filosofische strekkingen moet worden geweerd in de programma's en er een evenwicht moet zijn in het aanbod komen van verschillende filosofische of ideologische strekkingen of opiniestromingen in de programma's. Artikel 39, tweede lid, van het Mediadecreet vereist dat de informatieprogramma's, zoals 'Het Journaal', in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid worden verzorgd.

19. Wat de huidige klacht betreft, stelt de Kamer vast dat RKLF niet aanvoert, noch in de klacht zoals ingediend op 6 november 2014, noch tijdens de hoorzitting, dat de Rooms-katholieke Kerk minder gunstig bejegend zou zijn dan andere levensbeschouwelijke overtuigingen. Discriminatie wordt hier door RKLF niet opgevat als een onevenredig of niet aan bod komen in vergelijking met andere religies. De vermeende discriminatie bestaat daarentegen op zich, aldus RKLF, uit de overbodige verwijzing – al dan niet met kwaad opzet – naar R. Vangheluwe, gepaard gaand met het tonen van sacramentele handelingen.

Het feit dat dergelijke uitzending door een groep kijkers, *in casu* RKLF, als denigrerend of schokkend kan worden ervaren, volstaat echter niet om dat programmaonderdeel als ontoelaatbaar te beschouwen en vast te stellen dat het op discriminerende wijze inbreuk maakt op het recht van eenieder om vrij een godsdienst te kiezen of te belijden. *“Niet elk beeld, niet elk woord op radio en televisie, waarvan de strekking kan worden opgevat als strijdig met een levensbeschouwing [levert] een discriminatie [op] in de programmaopbouw in de zin van [artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet].”* (RvS 15 juni 2006, nr. 160.106, p. 13).

De Kamer stelt overigens vast dat de gewraakte reportage niet eenzijdig is, maar daarentegen evenwichtig is opgebouwd. Na een korte situering van de zaak door het nieuwsanker en een voice-over, wordt eerst het bisdom Brugge, dat de beslissing heeft genomen om de pastoor te herbenoemen, uitgebreid de kans geboden om deze beslissing via een woordvoerder toe te lichten, waarna zowel voor- als tegenstanders van de benoeming aan het woord worden gelaten.

Ten slotte is de Kamer van oordeel dat de keuze van VRT om in 'Het Journaal' de gewraakte reportage op te nemen en aandacht te besteden aan de benoeming van de pastoor in Middelkerke, die in het verleden is veroordeeld voor het betasten van een minderjarige, niet getuigt van enig opzet tot discriminatie van de Rooms-katholieke godsdienst noch van een gebrek aan onpartijdige behandeling, te meer omdat seksueel misbruik van minderjarigen geen alleenstaand geval betreft binnen de Rooms-katholieke Kerk. In dat opzicht kan ook de verwijzing naar R. Vangheluwe journalistiek en inhoudelijk worden verantwoord en als relevant worden beschouwd en kan uit die verwijzing evenmin enige vorm van discriminatie of een gebrek aan onpartijdige nieuwspresentatie worden afgeleid. Het tonen van (archieff)beelden van R. Vangheluwe tijdens zijn professionele activiteiten, nl. tijdens de beoefening van de eredienst, is in deze context evenmin aan te merken als een voor de Rooms-katholieke Kerk of -geloofsovertuiging discriminerende behandeling in het VRT-nieuwsjournaal, noch als een vorm van partijdigheid ten nadele van deze geloofsovertuiging.

20. De Kamer besluit in het licht van bovenstaande elementen dat VRT bij de uitzending van 'Het Journaal' van 19u op 30 oktober 2014, en met name van het nieuwsitem gewijd aan de benoeming van de pastoor in Middelkerke, geen inbreuk heeft begaan op de plicht tot niet-discriminatie en ideologische onpartijdigheid die in artikel 39 van het Mediadecreet wordt opgelegd.

De klacht is bijgevolg ongegrond.

OM DEZE REDENEN, DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

verklaart de klacht van VZW Rooms-katholiek Lekenforum ontvankelijk, doch ongegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 16 december 2014.

M. VAN LOKEREN
griffier

L. D'HAENENS
ondervoorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.